

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
27.11 2019 року № 2347

ЗМІНИ
до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників.
Випуск 78 «Охорона здоров'я»

1. У підрозділі «ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ ЛІКУВАЛЬНОЇ СПРАВИ (КРИМ СТОМАТОЛОГІЇ)» розділу «ПРОФЕСІОНАЛИ»:

1) пункт 26 викласти у такій редакції:

«26. ЛІКАР-КАРДІОЛОГ

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію системи кардіологічної допомоги населенню.

Надає спеціалізовану медичну допомогу хворим кардіологічного профілю, у тому числі ургентну. Застосовує сучасні методи профілактики, діагностики, лікування, реабілітації та диспансеризації. Здійснює нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. Проводить консультації за направленнями інших спеціалістів. Виявляє та аналізує причини розбіжностей зроблених висновків з результатами інших діагностичних, клінічних та морфологічних досліджень. Бере участь у проведенні клінічних та клініко-патологоанатомічних конференцій тощо. Планує роботу та здійснює аналіз її результатів. Керує роботою середнього медичного персоналу. Веде лікарську документацію. Забезпечує дотримання правил безпеки; збереження документації та носіїв діагностичних зображень. Дотримується принципів медичної деонтології. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я: організацію кардіологічної служби, швидкої і невідкладної допомоги; організацію служби інтенсивної терапії в кардіологічній клініці; основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність лікаря-кардіолога; основи доказової медицини; показники захворюваності, тимчасової непрацездатності, інвалідності, смертності і шляхи їх зниження; основи норми і патології анатомії та фізіології органів і систем людини, водно-електролітного обміну, кислотно-основної рівноваги, гемостазу; патогенез захворювань серцево-судинної системи; клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи лікування, реабілітацію та експертизу непрацездатності при кардіологічних захворюваннях; загальні і спеціальні методи обстеження в

кардіології; основи фармакотерапії в кардіологічній практиці; показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування; сучасну класифікацію кардіологічних захворювань; основи раціонального харчування та принципи дієтотерапії хворих на серцево-судинні захворювання; організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії; правила оформлення медичної документації; показання та протипоказання до проведення перкутанних коронарних втручань, а також операцій на серці та магістральних судинах; профілактику та лікування невідкладних станів.

Кваліфікаційні вимоги:

Лікар-кардіолог вищої кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 10 років.

Лікар кардіолог вищої кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-кардіолога I кваліфікаційної категорії, крім того:

- вміти проводити стрес ЕхоКГ;
- володіти ультразвуковими методами дослідження судин.

Лікар-кардіолог I кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Лікар-кардіолог I кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-кардіолога II кваліфікаційної категорії, крім того:

- володіти проведенням ультразвукових методів дослідження серця: доплероєхокардіографія, черезстравохідна ЕхоКГ;
- знати методичку, основні принципи проведення планової коронарографії у стабільних та ургентних пацієнтів, особливості судинного доступу при проведенні перкутанних втручань.

Лікар-кардіолог II кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія». Безперервний професійний розвиток.

Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Лікар-кардіолог II кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-кардіолога, крім того:

- володіти методиками проведення добового моніторингу ЕКГ, ЕКГ при складних порушеннях ритму серця та провідності, артеріального тиску;
- вміти проводити діагностику та вести пацієнтів із вродженими та набутими вадами, вагітних жінок із кардіологічною патологією, пацієнтів із пухлинами серця, онкохворих, що отримують кардіотоксичні препарати.
- знати принципи профілактики раптової смерті, діагностику та лікування захворювань аорти, травм аорти.

Лікар-кардіолог: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія». Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста. Без вимог до стажу роботи.

Лікар-кардіолог повинен:

- знати чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я;
- знати організацію терапевтичної та кардіологічної служби, швидкої і невідкладної допомоги;
- знати основні принципи доказової медицини; показники смертності від ССЗ, шляхи їх зниження; питання тимчасової та стійкої непрацездатності, лікувально-трудова експертиза в кардіології; клінічні прояви та прогноз основних захворювань серцево-судинної системи у дорослих; клінічні, інструментальні і лабораторні методи обстеження в кардіології;
- знати основи фармакотерапії в кардіологічній клініці, механізм дії основних груп речовин, ускладнення, що виникають при застосуванні ліків;
- знати принципи та методи профілактики основних захворювань в кардіології та їхніх ускладнень з доведеною ефективністю за даними доказової медицини;
- знати показання та протипоказання для перкутанних коронарних втручань, можливі ускладнення та принципи використання перкутанних методик діагностики та лікування, показання та протипоказання до проведення операцій на серці та магістральних судинах і види таких операцій;
- знати профілактику і лікування невідкладних станів;
- знати організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії, правила оформлення медичної документації;
- знати основи права в медицині, права, обов'язки та відповідальність лікаря-кардіолога;
- знати показники захворюваності, тимчасової непрацездатності, інвалідності, смертності і шляхи їх зниження, питання медико-соціальної

експертизи та визначення критеріїв інвалідності у хворих із серцево-судинними захворюваннями;

- знати і застосовувати методи реабілітації при кардіологічних захворюваннях, методи фізичної та медичної реабілітації, фізіотерапії та лікувальної фізкультури;

- знати показання та протипоказання до санаторно-курортного лікування;

- знати сучасну класифікацію кардіологічних захворювань та принципи визначення кардіоваскулярного ризику пацієнта, основи раціонального харчування здорового і хворого організму, принципи дієтотерапії у хворих із серцево-судинними захворюваннями;

- володіти методиками клінічного обстеження серцево-судинної системи хворого, методиками реєстрації ЕКГ у 12 відведеннях, ЕКГ при порушеннях ритму серця, ЕКГ при порушеннях коронарного кровообігу, ЕКГ при порушеннях провідності;

- володіти методиками проведення тесту з дозованим фізичним навантаженням (велоергометрія, тредміл);

- вміти проводити серцево-легеневу реанімацію відповідно до алгоритмів АНА/ILCOR/ERC;

- володіти методиками клінічної оцінки рентгенологічних методів обстеження, а саме: рентгенографії органів грудної клітки, мультиспіральної комп'ютерної томографії, коронарографії (КГ), аортографії, МРТ;

- володіти методиками пункції периферичних вен;

- володіти методиками клінічної оцінки ультразвукових методів дослідження серця—доплероехокардіографією серця та магістральних судин, тканинним доплером, спекл-трекінгом, доплерографією периферичних судин;

- знати показання та алгоритм лікування порушень серцевого ритму та провідності;

- знати показання до імплантації штучного водія ритму, підготовку до процедури, алгоритм проведення, ведення хворого після імплантації штучного водія ритму;

- володіти методикою надання невідкладної допомоги при тахіаритміях, при брадиаритміях, синкопальних станах, хворим з екстрасистолією та фібриляцією передсердь;

- знати варіанти клінічного перебігу та принципи лікування хворих із пароксизмальними тахікардіями (суправентрикулярними, шлуночковими, фібриляцією та тріпотінням передсердь), принципи лікування хворих із додатковими шляхами проведення імпульсу, принципи лікування хворих з постійними формами фібриляції та тріпотіння передсердь, синдромом слабкості синусового вузла та АВ- блокадою;

- знати покази та сучасні технології хірургічної та інвазивної корекції вад серця у дорослих, післяопераційне ведення хворих, що перенесли операційне лікування вад серця;

- володіти методикою невідкладної допомоги хворим з кардіогенним шоком, набряком легень, хворим у невідкладних станах, пов'язаних з артеріальною гіпертензією (АГ);

- знати принципи ведення хворого з АГ, цукровим діабетом (ЦД) та супутньою кардіоваскулярною патологією;
- знати принципи діагностики та лікування серцевої недостатності, показання до ресинхронізуючої терапії;
- знати класифікацію дисліпідемій, гіполіпідемічну терапію залежно від серцево-судинного ризику, виду гіпер- чи дисліпідемій, класифікацію, клінічну фармакологію гіполіпідемічних препаратів, немедикаментозну терапію для профілактики і корекції гіпер-, дисліпідемій;
- знати принципи діагностики та лікування стабільної стенокардії, ведення та відбору пацієнтів для інвазивних втручань та хірургічного лікування;
- знати принципи діагностики та лікування ішемічної хвороби серця (ІХС), вазоспастичної стенокардії (стенокардії Принцметала), методи діагностики безбольової ішемії міокарда, підходи до лікування безбольової ішемії міокарда, гострого коронарного синдрому (ГКС) з підйомом сегмента ST та без підйому сегмента ST, проведення тромболізу;
- знати показання і розуміти основні особливості хірургічних методів лікування ІХС (коронарна хірургія та кардіохірургія структурних порушень серця);
- вміти проводити диференційну діагностику стенокардії, знати клінічну фармакологію антиангінальних препаратів, медикаментозну терапію стенокардії з метою покращення прогнозу і симптоматичного ефекту, знати первинну і вторинну профілактику ІХС;
- знати принципи діагностики та лікування ускладнень ГКС з підйомом сегмента ST - аневризми лівого шлуночка, кардіогенного шоку, післяінфарктної ішемії;
- знати принципи реабілітації хворих, що перенесли інфаркт міокарда (ІМ), післяінфарктне ведення хворих, реабілітаційну програму, вторинну профілактику хворих, що перенесли ІМ;
- знати принципи діагностики та лікування міокардитів, інфекційного ендокардиту, перикардитів, гіпертрофічної кардіоміопатії, дилатаційної кардіоміопатії, рестриктивної кардіоміопатії;
- мати сучасні уявлення про порушення серцевого ритму та провідності, класифікацію аритмій серця, класифікацію антиаритмічних препаратів, клінічну фармакологію антиаритмічних препаратів, механізми формування, діагностику, методи корекції;
- знати класифікацію артеріальної гіпертензії, тактику лікування артеріальної гіпертензії залежно від рівня артеріального тиску, факторів ризику, супутніх захворювань та ураження органів-мішеней;
- знати класифікацію гіпертензивних кризів, диференційовану тактику лікування гіпертензивних кризів;
- знати принципи діагностики та лікування симптоматичних гіпертензій, ТЕЛА, легеневої гіпертензії.»;

2) доповнити після пункту 26 новими пунктами 27—29 такого змісту:

«27. ЛІКАР-КАРДІОЛОГ-ЕЛЕКТРОФІЗІОЛОГ

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію системи кардіологічної допомоги населенню.

Надає спеціалізовану медичну допомогу хворим кардіологічного профілю, в тому числі ургентну. Застосовує сучасні методи профілактики, діагностики та лікування. Здійснює нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. Проводить консультації за направленнями інших спеціалістів. Виявляє та аналізує причини розбіжностей зроблених висновків з результатами інших діагностичних, клінічних та морфологічних досліджень. Працює в катетеризаційній (електро-фізіологічній) лабораторії з метою проведення інвазивної діагностики та інвазивного і неінвазивного лікування порушень ритму серця й імплантації кардіальних пристроїв пацієнтам з порушеннями ритму серця. Бере участь у проведенні клінічних та клініко-патологоанатомічних конференцій тощо. Планує роботу та здійснює аналіз її результатів. Веде лікарську документацію. Керує роботою середнього медичного персоналу. Забезпечує дотримання правил безпеки; збереження документації та носіїв діагностичних зображень. Дотримується принципів медичної деонтології. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я: організацію кардіологічної служби, швидкої і невідкладної допомоги; організацію служби інтенсивної терапії в кардіологічній клініці; основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність лікаря-кардіолога електрофізіолога; основи доказової медицини; показники захворюваності, тимчасової непрацездатності, інвалідності, смертності і шляхи їх зниження; основи норми і патології анатомії та фізіології органів і систем людини, водно-електролітного обміну, кислотно-основної рівноваги, гемостазу; патогенез захворювань серцево-судинної системи; клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи лікування, реабілітацію та експертизу непрацездатності при кардіологічних захворюваннях; загальні і спеціальні методи обстеження в кардіології; основи фармакотерапії в кардіологічній практиці; показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування; сучасну класифікацію кардіологічних захворювань; основи раціонального харчування та принципи дієтотерапії у хворих на серцево-судинні захворювання; організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії; правила оформлення медичної документації; показання та протипоказання для виконання ендокардіальних електрофізіологічних досліджень, абляцій, імплантацій пристроїв у дорослих пацієнтів; основи безпеки застосування ДІВ (джерел іонізуючого випромінювання); профілактику і лікування невідкладних станів.

Кваліфікаційні вимоги:

Лікар-кардіолог-електрофізіолог вищої кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія» та за фахом «Інвазивна електрофізіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-кардіолога, лікаря-кардіолога-електрофізіолога та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Інвазивна електрофізіологія». Стаж роботи за фахом понад 10 років.

Лікар-кардіолог-електрофізіолог вищої кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста з інвазивної електрофізіології I кваліфікаційної категорії, крім того:

- володіти складними інвазивними методиками: імплантацією шлуночкового електроду в перетинкову зону; бівентрикулярною стимуляцією; абляцією у лівих відділах серця з транссептальним доступом.

Лікар-кардіолог-електрофізіолог I кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія» та за фахом «Інвазивна електрофізіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря кардіолога, лікаря-кардіолога-електрофізіолога та посвідчення про присвоєння (підтвердження) I кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Інвазивна електрофізіологія». Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Лікар-кардіолог-електрофізіолог I кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями та навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-кардіолога-електрофізіолога II кваліфікаційної категорії, крім того:

- вміти проводити електрофізіологічну діагностику;
- вміти виконувати перикардіоцентез.

Лікар-кардіолог-електрофізіолог II кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія» та за фахом «Інвазивна електрофізіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря кардіолога, лікаря-кардіолога-електрофізіолога та посвідчення про присвоєння (підтвердження) II кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Інвазивна електрофізіологія». Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Лікар-кардіолог-електрофізіолог II кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями та навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста з кардіології та лікаря-спеціаліста з інвазивної електрофізіології, крім того:

- володіти методиками інвазивного електрофізіологічного дослідження, вміти імплантувати одно- та двокамерні штучні водії ритму, проводити абляції аритмогенних зон у правих відділах серця, черезстравохідної електрокардіостимуляції.

Лікар-кардіолог-електрофізіолог: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика–сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія» та за фахом «Інвазивна електрофізіологія». Наявність сертифікатів лікаря-кардіолога та лікаря-кардіолога-електрофізіолога. Без вимог до стажу роботи.

Лікар-кардіолог-електрофізіолог повинен:

- знати і застосовувати в діяльності чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління закладів охорони здоров'я, організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії, правила оформлення медичної документації, структуру кардіологічної допомоги, швидкої та невідкладної допомоги; організацію служби інтенсивної терапії та реанімації в кардіологічній клініці; основи права в медицині, права, обов'язки та відповідальність лікаря-кардіолога-електрофізіолога;
- знати сучасну класифікацію кардіологічних захворювань, клінічну фармакологію кардіологічних препаратів та принципи визначення кардіоваскулярного ризику;
- знати загальні питання анатомії і фізіології серцево-судинної системи, спеціальні методи обстеження, основи фармакотерапії в кардіологічній практиці, серцево-судинну анатомію і фізіологію (анатомія серця, судин і коронарних артерій, анатомію провідної системи серця, вроджені аномалії, які часто зустрічаються, основи фізіології кровообігу, кровопостачання міокарда, фізіологію та метаболізм міокарда, судинну біологію і патологію (включаючи процеси вазореактивності, пошкодження та заживлення судинної стінки), механізми формування електричних процесів в кардіоміоцитах, анатомію та фізіологію коронарного кровообігу у пацієнта, особливості проведення імпульсу у різні відділи серця;
- вміти виконувати неінвазивне електрофізіологічне дослідження, інтерпретувати дані інвазивного електрофізіологічного дослідження;
- знати загальні і окремі питання фармакології, включаючи антиаритмічну, антикоагулянтну і антитромботичну терапію, контрастні речовини, принципові особливості рентгенівського зображення та основи безпеки застосування джерел іонізуючого випромінювання, види інструментарію для проведення електрофізіологічних процедур і процедур імплантації, технічні

- особливості пейсмейкерів, особливості їхнього програмування, тактику ведення пацієнтів з різноманітними порушеннями серцевого ритму, підготовку до інвазивних процедур та післяпроцедурне ведення;
- вміти проводити електроімпульсну терапію, імплантувати тимчасові кардіостимулятори;
 - знати методики проведення абляцій для лікування порушень ритму серця;
 - вміти визначати показання для проведення інвазивної діагностики, абляції, імплантації електричних пристроїв, а також вміти визначати правильну стратегію ведення пацієнтів;
 - вміти визначати показання до інвазивного електрофізіологічного дослідження, абляції при порушеннях ритму серця, імплантації водіїв ритму, імплантації кардіовертерів-дефібриляторів, імплантації кардіо-ресинхронізуючих пристроїв, імплантації тривалих реєстраторів ритму серця, хірургічної абляції порушень ритму серця;
 - вміти проводити добове моніторування ЕКГ, ЕКГ при складних порушеннях ритму серця та провідності, артеріального тиску;
 - знати та вміти пояснювати і обговорювати вибір запропонованого лікування (оптимальної медикаментозної терапії, інтервенційного чи хірургічного лікування) з хворим, його родичами, лікарями суміжних спеціальностей, іншими кардіологами, кардіохірургами;
 - планувати пре-, інтра- і післяпроцедурне ведення хворих, звертаючи особливу увагу на допоміжну фармакологічну терапію, вибір судинного доступу, контроль гемостазу і профілактику кровотеч, профілактику алергічних реакцій і ниркової недостатності;
 - вміти визначати оптимальну стратегію інтервенційного лікування, включаючи відбір додаткового інструментарію, який є необхідним для підвищення ефективності процедур абляції та імплантації електричних пристроїв, профілактики ускладнень;
 - планувати довгострокові клінічні результати, включаючи вторинну профілактику і фармакологічне лікування;
 - знати і розуміти техніку виконання процедури: судинний доступ, включаючи принципи виконання стегового, яремного, підключичного доступу, оцінку і лікування ускладнень, відбір відповідних електродів для забезпечення найкращого результату процедури абляції, вибір пристрою для імплантації з оптимальними можливостями;
 - знати, вміти діагностувати, попереджувати і визначати тактику лікування можливих ускладнень під час процедур, а саме: механічних (гемоперикарду, тампонади серця, дисекції коронарного синуса, кардіогенного шоку, оклюзії коронарних артерій) тромботичних та геморагічних ускладнень, що пов'язані з електрофізіологічним дослідженням і дією ліків;
 - вміти здійснювати нагляд за хворими після лікування порушень ритму та провідності серця;
 - знати клінічну фармакологію антиаритмічних препаратів, механізми формування, діагностики, корекції порушень серцевого ритму та провідності, алгоритм обстеження хворого з аритміями;

- володіти методиками клінічного обстеження серцево-судинної системи хворого, методиками реєстрації ЕКГ у 12 відведеннях, ЕКГ при порушеннях ритму серця, ЕКГ при порушеннях коронарного кровообігу, ЕКГ при порушеннях провідності;
- вміти проводити серцево-легеневу реанімацію відповідно до алгоритмів АНА/ILCOR/ERC;
- вміти надавати невідкладну допомогу при тахіаритміях, брадиаритміях, синкопальних станах, хворим з екстрасистолією та фібриляцією передсердь, хворим у стані кардіогенного шоку та з набряком легень;
- знати варіанти клінічного перебігу та принципи лікування хворих із пароксизмальними тахікардіями (суправентрикулярними, шлуночковими, фібриляціями та тріпотінням передсердь), принципи лікування хворих із додатковими шляхами проведення імпульсу, принципи лікування хворих з постійними формами фібриляції та тріпотіння передсердь, синдромом слабкості синусового вузла та АВ- блокадами.
- володіти методикою ведення хворого із артеріальною гіпертензією, цукровим діабетом та супутньою кардіоваскулярною патологією;
- знати принципи діагностики та лікування серцевої недостатності, показання до ресинхронізуючої терапії;
- знати принципи діагностики та оптимальної медикаментозної терапії пацієнтів зі стабільною стенокардією, вазоспастичною стенокардією (стенокардією Принцметала), методи діагностики безбольової ішемії міокарда, підходи до лікування безбольової ішемії міокарда, гострого коронарного синдрому з підйомом сегмента ST та без підйому сегмента ST.

28. ЛІКАР-КАРДІОЛОГ ІНТЕРВЕНЦІЙНИЙ

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію системи кардіологічної допомоги населенню.

Надає спеціалізовану медичну допомогу хворим кардіологічного профілю, в тому числі ургентну. Застосовує сучасні методи профілактики, діагностики та лікування. Здійснює нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. Проводить консультації за направленнями інших спеціалістів. Виявляє та аналізує причини розбіжностей зроблених висновків з результатами інших діагностичних, клінічних та морфологічних досліджень. Працює в катетеризаційній ангіографічній лабораторії з метою проведення інвазивної діагностики та перкутанної терапії пацієнтам із ішемічною хворобою серця як плановим, так і ургентним. Бере участь у проведенні клінічних та клініко-патологоанатомічних конференцій тощо. Планує роботу та здійснює аналіз її результатів. Веде лікарську документацію. Керує роботою середнього медичного персоналу. Забезпечує дотримання правил безпеки, збереження документації та носіїв діагностичних зображень.

Дотримується принципів медичної деонтології. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я: організацію кардіологічної служби, швидкої і невідкладної допомоги; організацію служби інтенсивної терапії в кардіологічній клініці; основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність лікаря-кардіолога; основи доказової медицини; показники захворюваності, тимчасової непрацездатності, інвалідності, смертності і шляхи їх зниження; основи норми і патології анатомії та фізіології органів і систем людини, водно-електролітного обміну, кислотно-основної рівноваги, гемостазу; патогенез захворювань серцево-судинної системи; клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи лікування, реабілітацію та експертизу непрацездатності при кардіологічних захворюваннях; загальні і спеціальні методи обстеження в кардіології; основи фармакотерапії в кардіологічній практиці; показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування; сучасну класифікацію кардіологічних захворювань; основи раціонального харчування та принципи дієтотерапії у хворих серцево-судинними захворюваннями; організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії; правила оформлення медичної документації; показання та протипоказання до перкутанних коронарних втручань, можливі ускладнення та методи їх лікування; методіку перкутанних діагностичних (коронарографія, ангіографія периферичних судин) та лікувальних процедур (коронарне стентування, стентування периферичних артерій); показання та протипоказання до проведення операцій на серці та магістральних судинах і види таких операцій; профілактику та лікування невідкладних станів.

Кваліфікаційні вимоги:

Лікар-кардіолог інтервенційний вищої кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія» та за фахом «Інтервенційна кардіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-кардіолога, лікаря-кардіолога інтервенційного та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Інтервенційна кардіологія». Стаж роботи за фахом понад 10 років.

Лікар-кардіолог інтервенційний вищої кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста з інтервенційної кардіології I кваліфікаційної категорії, крім того:

- брати участь (в якості першого або єдиного оператора) у проведенні коронарного стентування планових та ургентних пацієнтів, зі складними

ураженнями коронарних артерій (хронічні оклюзії, біфуркаційні ураження, стенози стовбура лівої коронарної артерії), із застосуванням сучасних перкутанних судинних доступів, використовуючи спеціальні методики лікування біфуркаційних уражень, складні ретроградні методики лікування хронічних повних коронарних оклюзій;

- проводити периферичну ангіографію та перкутанні лікувальні процедури на сонних, підключичних, ниркових і клубових судинах, використовувати сучасні внутрішньосудинні техніки протезування аневризм грудного та черевного відділів аорти.

Лікар-кардіолог інтервенційний I кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія» та за фахом «Інтервенційна кардіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-кардіолога, лікаря-кардіолога інтервенційного та посвідчення про присвоєння (підтвердження) I кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Інтервенційна кардіологія». Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Лікар-кардіолог інтервенційний I кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями та навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста з кардіології та лікаря-спеціаліста з інтервенційної кардіології II кваліфікаційної категорії, крім того:

- знати методику, основні принципи та вміти проводити планову коронарографію у стабільних та ургентних пацієнтів. Брати участь (в якості першого або єдиного оператора) у проведенні коронарного стентування планових та ургентних пацієнтів з ускладненими та багатосудинними ураженнями коронарних артерій з використанням як стегового, так і променевого доступу;

- визначати показання, знати методику та у разі необхідності вміти визначати фракційний коронарний резерв, вміти оцінювати результат та проводити внутрішньосудинне дослідження з використанням оптичної когерентної томографії та внутрішньосудинного коронарного ультразвуку.

Лікар-кардіолог інтервенційний II кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія» та за фахом «Інтервенційна кардіологія». Наявність сертифіката лікаря-кардіолога, лікаря-кардіолога інтервенційного та посвідчення про присвоєння (підтвердження) II кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Інтервенційна кардіологія». Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Лікар-кардіолог інтервенційний II кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста з кардіології та лікаря-спеціаліста з інтервенційної кардіології, крім того:

- знати методику, основні принципи та вміти проводити планову коронарографію у стабільних та ургентних пацієнтів; брати участь (в якості першого або єдиного оператора) у проведенні коронарного стентування планових та ургентних пацієнтів з неускладненими ураженнями коронарних артерій з використанням як стегового, так і променевого доступу;
- розуміти принципи проведення периферичної ангіографії та ангіопластики, включаючи основи рентгенологічної анатомії, показання до виконання перкутанних процедур на сонних, підключичних, ниркових і клубових судинах.

Лікар-кардіолог інтервенційний: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна практика—сімейна медицина» або «Внутрішні хвороби» з подальшою спеціалізацією за фахом «Кардіологія» та за фахом «Інтервенційна кардіологія». Наявність сертифікатів лікаря-кардіолога та лікаря-кардіолога інтервенційного. Без вимог до стажу роботи.

Лікар-кардіолог інтервенційний повинен:

- знати і застосовувати в діяльності чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління закладів охорони здоров'я; організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії; правила оформлення медичної документації; структуру кардіологічної допомоги, швидкої та невідкладної допомоги; організацію служби інтенсивної терапії та реанімації в кардіологічній клініці; основи права в медицині, права, обов'язки та відповідальність лікаря-кардіолога інтервенційного;
- знати сучасну класифікацію кардіологічних захворювань, клінічну фармакологію кардіологічних препаратів та принципи визначення кардіоваскулярного ризику пацієнта;
- знати загальні питання анатомії та фізіології серцево-судинної системи, спеціальні методи обстеження, серцево-судинну анатомію і фізіологію, судинну біологію та патологію, патофізіологію судинного русла, коронарну анатомію і фізіологію, включаючи класифікацію коронарних сегментів і характеристику уражень, а також оцінку тяжкості уражень;
- розуміти принципи і вміти інтерпретувати дані, вміти описувати коронарограму пацієнта з різним ступенем ураження коронарних артерій;
- знати загальні та спеціальні питання фармакології, включаючи антитромботичну і тромболітичну терапію, контрастні речовини, види інструментарію для проведення перкутанних процедур і ситуації, які вимагають застосування того чи іншого інструмента, клінічну практику і стратегію у до- та постінтервенційному періоді;
- вміти визначати показання для проведення інвазивної діагностики, перкутанної коронарної реваскуляризації, показання до планової катетеризації серця та коронарних судин, перкутанних втручань при ішемічній хворобі серця (ІХС), показання до ургентної катетеризації та ведення хворих з гострим інфарктом міокарда (ГІМ), показання до хірургічної реваскуляризації при ІХС;

- вміти планувати пре-, інтра- та післяпроцедурне ведення хворих;
- вміти планувати довгострокові клінічні результати, включаючи вторинну профілактику та фармакологічне лікування;
- знати, розуміти та вміти використовувати техніку виконання інвазивної діагностики коронарних артерій—судинний доступ, включаючи принципи виконання трансфеморального, трансрадіального доступу, оклюзійну техніку для закриття пункційного отвору, оцінки і лікування ускладнень та відбору відповідних катетерів для забезпечення оптимальної візуалізації і підтримки;
- знати типи і характеристики стентів з покриттям та без покриття, включаючи постінтервенційне медикаментозне лікування і ризик розвитку тромбозу та рестенозу;
- вміти проводити зондування правих відділів серця і легеневої артерії;
- знати показання та вміти виконувати імплантацію фільтра в нижню порожнисту вену (кава фільтра) у пацієнтів з ризиком рецидиву тромбоемболії легеневої артерії;
- знати методику та основні принципи планової коронарографії у стабільних та ургентних пацієнтів та вміти її проводити;
- брати участь (у якості другого оператора) у проведенні коронарного стентування планових пацієнтів з неускладненими ураженнями коронарних артерій з використанням як стегового, так і променевого доступу;
- знати і вміти діагностувати, здійснювати профілактику і лікувати можливі ускладнення перкутанних інтервенцій, а саме: механічні ускладнення, такі як дисекція коронарних артерій, спазм, синдром «no-reflow», кардіогенний шок, дисекція стовбура ЛКА, оклюзія периферичних артерій, тампонада серця, тромботичні і геморагічні ускладнення, пов'язані з перкутанною інтервенцією або дією ліків;
- вміти виконувати перикардіоцентез;
- володіти методиками клінічного обстеження серцево-судинної системи хворого, методиками реєстрації ЕКГ у 12 відведеннях, ЕКГ при порушеннях ритму серця, ЕКГ при порушеннях коронарного кровообігу, ЕКГ при порушеннях провідності;
- вміти проводити серцево-легеневу реанімацію відповідно до алгоритмів АНА/ILCOR/ERC;
- вміти надавати допомогу при тахіаритміях, при брадиаритміях, синкопальних станах, хворим у стані кардіогенного шоку та хворим з набряком легень;
- знати принципи ведення хворих з екстрасистолією та фібриляцією передсердь, варіанти клінічного перебігу та принципи лікування хворих із пароксизмальними тахікардіями (суправентрикулярними, шлуночковими, фібриляціями та тріпотінням передсердь);
- знати показання до імплантації штучного водія ритму, алгоритм проведення імплантації та ведення хворого після неї;
- володіти методикою ведення хворого із артеріальною гіпертензією, цукровим діабетом та супутньою кардіоваскулярною патологією;

- знати принципи діагностики та лікування, показання до ресинхронізуючої терапії;
- знати принципи діагностики та оптимальної медикаментозної терапії пацієнтів зі стабільною стенокардією, вазоспастичною стенокардією (стенокардією Принцметала), методи діагностики безбольової ішемії міокарда, підходи до лікування безбольової ішемії міокарда, гострого коронарного синдрому із підйомом сегмента ST та без підйому сегмента ST.

29. ЛІКАР-КАРДІОЛОГ ДИТЯЧИЙ

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію кардіологічної допомоги дітям.

Надає спеціалізовану медичну допомогу дітям з кардіологічними захворюваннями, в тому числі ургентну допомогу. Застосовує сучасні методи профілактики, діагностики (електрокардіографію, ехокардіографію, амбулаторний моніторинг ЕКГ, навантажувальні проби), лікування та реабілітації. Здійснює нагляд за ефективністю лікування, побічними реакціями/діями лікарських засобів. Виявляє та аналізує причини розбіжностей зроблених висновків з результатами інших діагностичних, клінічних та морфологічних досліджень. Бере участь у проведенні клінічних та клініко-патологоанатомічних конференцій тощо. Проводить консультації за направленнями лікарів інших спеціальностей. Забезпечує дотримання правил безпеки; збереження документації та носіїв діагностичних зображень. Дотримується принципів медичної деонтології. Керує роботою середнього медичного персоналу. Планує роботу та проводить аналіз її результатів. Веде лікарську документацію. Бере активну участь у поширенні медичних знань серед батьків і дітей з профілактики серцево-судинних захворювань. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління і закладів охорони здоров'я; організацію педіатричної і кардіологічної служб; основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність лікаря-кардіолога дитячого; основи доказової медицини; показники роботи дитячих лікувально-профілактичних закладів; базові поняття з ембріології та тератології, нормальну і патологічну анатомію та фізіологію органів і систем організму дитини; стандарти використання методів функціональної діагностики хвороб серцево-судинної системи; основи медичної генетики; принципи аналізу, інтерпретації результатів функціональних досліджень та складання обґрунтованого висновку; загальні, функціональні і спеціальні методи дослідження серцево-судинної системи; сучасну класифікацію, клініку, діагностику, диференційну діагностику кардіологічних хвороб, сучасні методи консервативного і хірургічного лікування,

реабілітацію та профілактику в дитячій кардіології; основи інвазивної кардіології та електрофізіології (діагностика, інвазивні та неінвазивні методи лікування аритмій); основи фармакотерапії; показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування; основи раціонального харчування і дієтотерапії; основи інтенсивної терапії, лікування та профілактику невідкладних станів у дитячій кардіології; організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії; правила оформлення медичної документації.

Кваліфікаційні вимоги:

Лікар-кардіолог дитячий вищої кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Педіатрія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Дитяча кардіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 10 років.

Лікар-кардіолог дитячий вищої кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-кардіолога дитячого I кваліфікаційної категорії, крім того:

- вміти виконувати черезстравохідну ехокардіографію;
- вміти виконувати фетальну ехокардіографію.

Лікар-кардіолог дитячий I кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Педіатрія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Дитяча кардіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) I кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Лікар-кардіолог дитячий I кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-кардіолога дитячого II кваліфікаційної категорії, крім того:

- вміти виконувати стрес-ехокардіографію.

Лікар-кардіолог дитячий II кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Педіатрія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Дитяча кардіологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста

та посвідчення про присвоєння (підтвердження) II кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Лікар-кардіолог дитячий II кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-кардіолога дитячого, крім того:

- вміти виконувати пробу з дозованим фізичним навантаженням;
- вміти виконувати ехокардіографію під час інвазивних процедур.

Лікар-кардіолог дитячий: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю "Педіатрія" з подальшою спеціалізацією за фахом "Дитяча кардіологія". Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста. Без вимог до стажу роботи.

Лікар-кардіолог дитячий повинен:

- знати чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, основи права в медицині, показники роботи дитячих лікувально-профілактичних закладів, правила ведення медичної документації;
- знати базові поняття з ембріології та тератології, нормальну і патологічну анатомію та фізіологію органів і систем організму дитини;
- знати стандарти використання методів функціональної діагностики хвороб серцево-судинної системи, принципи аналізу та інтерпретації їхніх результатів;
- знати основи медичної генетики;
- володіти знаннями з різних аспектів загальної дитячої кардіології від фетального періоду до дорослого життя, у тому числі знати сучасну класифікацію, клініку, діагностику, диференційну діагностику кардіологічних хвороб, сучасні методи консервативного і хірургічного лікування, реабілітації та профілактики в дитячій кардіології;
- знати основи інвазивної кардіології та електрофізіології (діагностику, інвазивні та неінвазивні методи лікування аритмій серця);
- володіти основами фармакотерапії;
- вміти визначати показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування;
- знати та вміти використовувати основи раціонального харчування і дієтотерапії;
- володіти основами інтенсивної терапії і реанімації в дитячій кардіології;
- знати організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії;
- вміти оцінювати стан серцево-судинної системи дитини, проводити повний клінічний огляд дитини, визначати необхідний обсяг лабораторних,

рентгенологічних та інших спеціальних досліджень та організувати своєчасне їх виконання, а також оцінювати результати цих досліджень;

- вміти чітко визначати важкість стану хворого (ступінь серцевої недостатності та її функціональний клас) та діагностувати стани, що потребують проведення заходів інтенсивної терапії;
 - вміти визначати показання для виконання функціональних досліджень, потребу в консультації суміжних спеціалістів, покази до госпіталізації;
 - вміти надавати інформацію пацієнту (батькам) щодо стану дитини та тактики лікування;
 - вміти надавати допомогу хворим у невідкладних станах (у тому числі призначати і проводити необхідну інфузійну терапію);
 - вміти проводити серцево-легеневу реанімацію відповідно до алгоритмів АНА/ILCOR/ERC;
 - вміти проводити кардіореспіраторний моніторинг та моніторинг вимірювання артеріального тиску і оцінювати їхні результати;
 - вміти оцінювати параметри кислотно-основного стану крові та біохімічного аналізу крові при станах, що потребують інтенсивної терапії;
 - вміти оцінювати дані рентгенологічного, комп'ютерного та ядерно-магнітно-резонансного обстеження органів грудної клітки;
 - вміти самостійно проводити та інтерпретувати результати ЕКГ у 12 основних та додаткових відведеннях, результати функціональних проб, добового моніторингу ЕКГ, пульсоксиметрії, вимірювання артеріального тиску на верхніх та нижніх кінцівках, добового моніторингу артеріального тиску, трансторакальної ехокардіографії (двомірної із кольоровою доплерографією, постійно-хвильовою та імпульсно-хвильовою доплерометрією);
 - вміти обґрунтовувати тактику медикаментозного та хірургічного лікування при захворюваннях серцево-судинної системи;
 - вміти призначати медикаментозне лікування і розраховувати дози препаратів;
 - вміти визначати показання до хірургічного лікування порушень ритму серця (катетерних деструкцій, імплантацій штучного водія ритму серця);
 - вміти надавати невідкладну допомогу про порушеннях ритму серця у дітей.»;
- 3) у зв'язку з цим пункти 27—93 вважати пунктами 30—96 відповідно;
- 4) доповнити після пункту 70 новим пунктом 71 «ЛІКАР-РЕВМАТОЛОГ ДИТЯЧИЙ» такого змісту:

«71.ЛІКАР-РЕВМАТОЛОГ ДИТЯЧИЙ

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію ревматологічної допомоги дітям.

Надає спеціалізовану медичну допомогу дітям з ревматологічними захворюваннями, в тому числі ургентну допомогу. Застосовує сучасні методи профілактики, діагностики, лікування та реабілітації. Здійснює нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. Проводить і організовує консультації хворих дітей. Дотримується принципів медичної деонтології. Керує роботою середнього медичного персоналу. Планує роботу та проводить аналіз її результатів. Веде лікарську документацію. Бере активну участь у поширенні медичних знань серед батьків і дітей з профілактики ревматичних хвороб. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління і закладів охорони здоров'я; організацію педіатричної і ревматологічної служб; основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність лікаря-ревматолога дитячого; основи доказової медицини; показники роботи дитячих лікувально-профілактичних закладів; нормальну і патологічну анатомію та фізіологію органів і систем організму дитини; стандарти використання методів функціональної діагностики хвороб опорно-рухової системи; принципи аналізу, інтерпретації результатів функціональних досліджень та складання обґрунтованого висновку; загальні, функціональні і спеціальні методи дослідження опорно-рухової системи; сучасну класифікацію, клініку, діагностику, диференційну діагностику ревматологічних хвороб, принципи оцінки загальноклінічних та специфічних для ревматології лабораторних обстежень; сучасні методи консервативного і хірургічного лікування, реабілітацію та профілактику в дитячій ревматології; основи фармакотерапії; показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування; основи раціонального харчування і дієтотерапії; основи інтенсивної терапії, профілактики та лікування невідкладних станів у дитячій ревматології; організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії; правила оформлення медичної документації.

Кваліфікаційні вимоги:

Лікар-ревматолог дитячий вищої кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю "Педіатрія" з подальшою спеціалізацією за фахом "Дитяча ревматологія". Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 10 років.

Лікар-ревматолог дитячий вищої кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря – ревматолога дитячого I кваліфікаційної категорії, крім того:

- вміти виконувати діагностично – лікувальну пункцію суглобів.

Лікар-ревматолог дитячий I кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Педіатрія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Дитяча ревматологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) I кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Лікар-ревматолог дитячий I кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря-ревматолога дитячого II кваліфікаційної категорії, крім того:

- вміти виконувати ультразвукове дослідження суглобів.

Лікар-ревматолог дитячий II кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Педіатрія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Дитяча ревматологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) II кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Лікар-ревматолог дитячий II кваліфікаційної категорії повинен володіти знаннями, вміннями і навичками, передбаченими кваліфікаційною характеристикою лікаря – ревматолога дитячого, крім того:

- вміти виконувати оцінку рентгенограм опорно - рухового апарату.

Лікар-ревматолог дитячий: вища освіта другого рівня (магістр) у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина». Проходження інтернатури за спеціальністю «Педіатрія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Дитяча ревматологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста. Без вимог до стажу роботи.

Лікар-ревматолог дитячий повинен:

- знати чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, основи права в медицині, показники роботи дитячих лікувально-профілактичних закладів, правила ведення медичної документації;
- знати нормальну і патологічну анатомію та фізіологію органів і систем організму дитини;
- знати сучасну класифікацію, клініку, діагностику, диференційну діагностику ревматологічних хвороб;
- знати сучасні методи консервативного і хірургічного лікування, реабілітацію, та профілактику в дитячій ревматології;
- знати основи фармакотерапії;
- знати методи фізіотерапії та лікувальної фізкультури;
- вміти визначати показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування;
- знати основи раціонального харчування і дієтотерапії;
- знати основи інтенсивної терапії і реанімації в дитячій ревматології;
- знати організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії;
- знати правила оформлення медичної документації;
- володіти загальноклінічними вміннями огляду пацієнта та технікою оцінки м'язово-суглобової системи у дитини;
- знати сучасні діагностичні, класифікаційні критерії, які застосовуються для діагностики різних ревматологічних та автозапальних хвороб у дітей;
- застосовувати для оцінки активності ревматологічної хвороби у дитини відповідні шкали, опитувальники для оцінки якості життя пацієнта та шкали для оцінки пошкодження суглобів та позасуглобових систем;
- вміти вибирати правильний метод візуалізації м'язово-суглобової системи у педіатричного ревматологічного пацієнта;

- вміти проводити диференційну діагностику з онкологічними та інфекційними хворобами, артритами, які асоційовані з іншими запальними патологіями, імунодефіцитами, метаболічними захворюваннями (хворобою Фабрі, мукополісахаридозом, хворобою Фарбера, хворобою Гоше) та незапальними артропатіями;
- мати базові знання для оцінки загальноклінічних, імунологічних та генетичних обстежень у хворих на ревматологічні хвороби у педіатричній практиці;
- вміти застосовувати клініко-лабораторне спостереження, у тому числі біомаркери, для моніторингу активності, ефективності лікування, ремісії та можливих побічних ефектів від терапії ревматологічної хвороби у дитини;
- застосовувати для лікування сучасні протоколи лікування дитячих ревматологічних хвороб;
- вміти обирати оптимальний базовий повільнодіючий препарат (імунодепресант) та біологічний препарат для проведення терапії ревматологічних хвороб у дітей;
- знати та вміти застосовувати принципи призначення вакцинопрофілактики у дітей з ревматологічними хворобами та імуносупресивною терапією.»;

5) у зв'язку з цим пункти 71—96 вважати пунктами 72—97 відповідно.

2. У підрозділах «ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ ЛІКУВАЛЬНОЇ СПРАВИ (КРІМ СТОМАТОЛОГІЇ)», «ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ СТОМАТОЛОГІЇ», «ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ МЕДИКО-ПРОФІЛАКТИЧНОЇ СПРАВИ» та «ІНШІ ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ» розділу «ПРОФЕСІОНАЛИ» слова та знаки «Підвищення кваліфікації (курси удосконалення, стажування, передатестаційні цикли тощо)» замінити словами та знаками «Безперервний професійний розвиток».

**В. о. генерального директора
Директорату освіти, науки та кадрів**

І.Л. Кучерук